

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 429. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602747232/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

Noter

7 *Hæseme*: hasselnoddens sveb. – *Ragnarok*: den store kamp mellem aser og jætter, der ender med den gamle verden undergang. – *efter Ragnarok*: aserne mødes igen på Idesletten og finder de gyldne brukker i græset. Agrene gror usædte, og Balder vender tilbage.

8 *Treden*: uvejsom skov mellem de store svenske soer Vänern og Vättern. – *Søje . . . havde vundet*: Kristian II (1513-1523) besejrede svenskerne under felttoget 1520. Ved Bogesund blev svenskerne leder Sten Sture dræbt. – *Det stockholmske Blodbad*: mellem 8/11 og 10/11 1520 lod kongen en række svenske adelsmænd, medlemmer af Sture-partiet, henrette. – *Skravten*: om ola solsortem hydrefrembrageloen. – *Sigurd Fafnersbane*: i Volsungesaga fortelles, at hætten Sigurd mødte smeden Regn, broder til Fafner, som i drageskikkelse vogtede den skålde Andvare-skat. Sigurd dæbte Fafner (heraf tilnavnet Fafnersbane, JK bruger det mindre almindelige Fafnersbane). Da Sigurd havde svægt Fafners hjerte og smægt på blodet, kunne han forst fuglernes sprug. Fuglene advarerede ham mod Regn, som han derpå dræbte. – *Ornen*: Fafner. – *Og dette Pas*: Napoleon overstred 1812 Ruslands grænse ved floden Njemen.

9 *Erik Erygde*: dansk konge (1095-1103). Drog 1103 på pilgrimsfærd til Palestina, men døde på Cypern. Han skal have været en folkekær konge.

11 *Tyskernes fættere Overmagt*: »Angrebstrykkens overmagt var knusende, femdobbelts på strilingens venstre fløj« (Politikens Danmarkshistorie, bd. 11, s. 480) – *Stømme af Blod*: den danske her høvde et tal på o. 5000 dræbte og sårede – *Mandhjem*: den af menneskene beboede del af verden. – *Jætterne*: overnaturlige væsener, i besiddelse af uhyre kræfter og ofte trolddomsgaver; de bekæmpes af aserne med Thor i spidsen. – *Gustav Adolf Sveriges*: om Gustav Adolf som forkæmper for protestantismen. – *Shakespeares England*: Shakespeare som indbegrebet af poesien. – *Morten Luthers Tyskere*: Luther som protestantismens skaber. – *de Gode, der regjerer*: fra 1863-1874 hed ministererne: D.G. Morrad 1863-1864, C.A. Bluhme 1864-1865, C.E. Krag-Juel-Vind-Frijs 1865-1870, L.H.C. Holstein-Holsteinborg 1870-1874. – *Folkeoand*: den for en nation karakteristiske tankemæde, nationalind. – *Dæggelam*: lam, der dægges (af flasker) i modsætning til dielam. Endvidere: forkælet barn, kåledegge. – *Fædreland ved den bølgende Strand*: af digteren *Til Danmark* i tidskriftet *Danskeren* I Nr. 10, 1848. – *der Gamle af Dagi*: Daniels bog 7,9. – *General Bagiens*: C.J. de Meza, dansk overgeneral i krigens første fase. Han gav 5/2 1864 ordre til tilbagetrækning fra Dannevirke.